

ДОВІДКА
про консультації з органами виконавчої влади
в рамках проведення стратегічної екологічної оцінки
проєкту Програми економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної громади на 2025 рік

№ з/п	Уповноважений орган	Редакція частини проєкту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлено зауваження (пропозиції)	Зауваження/пропозиції	Спосіб врахування	Обґрунтування
ДО ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ					
1.	Міністерство охорони здоров'я України	-	<i>Зауваження та пропозиції відсутні</i>	-	--
2.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України		Пропонуємо розглянути доповнення до Проєкту завданнями та заходами щодо: відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих поєднаних лісових смуг та інших захисних насаджень; відновлення антропогенно змінених екосистем, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель; створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі.	Враховано частково	В проєкті Програми (Пріоритет 4.3. Адаптація до змін клімату та санація водних об'єктів) передбачені заходи: Відновити антропогенно змінені екосистеми. Зазначимо, що у структурі земельних ресурсів Сновської громади землі сільськогосподарського призначення становлять 56 %, всі обробляються приватними господарствами та господарями. Міська рада не використовує земельні ресурси комунальної власності для розвитку сільського господарства, відповідно її можливості щодо відновлення антропогенно змінених екосистем, рекультивації порушених земель, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель обмежені повноваженнями власника. Питання консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель у громаді, головним чином, пов'язана з сільським господарством. До завдання 4.3.3. передбачені заходи «Створити міні-паркові зони на території громади з елементами ландшафтного дизайну»
3.	Департамент екології та природних		У Проєкті та Звіті необхідно узгодити інформацію щодо управління відходами на території громади, а саме про	Враховано	Виправлено та доопрацьовано в розділі 2 Програми інформація щодо управління твердими побутовими відходами. Додані заходи щодо

	ресурсів Чернігівської облдерж- адміністрації		роздільний збір відходів, наявність та експлуатацію паспортизованих місць видалення відходів; доповнити заходами щодо управління відходами. У Проєкті та Звіті наведено суперечливу інформацію щодо місця видалення відходів у громаді. Зазначений «Полігон твердих побутових відходів» у громаді не обліковується.		зменшення сміття, що потрапляють на полігон, необхідність компостування органічних відходів, повторного використання речей та інше, поступового переходу до роздільного збирання ТПВ. Інформація приведена у відповідність до визначення зазначеного МВВ Реєстром місць видалення відходів Чернігівської області (розділ II звіту з CEO). В громаді експлуатується 36 паспортизованих сміттєзвалищ.
			Проєкт та відповідно Звіт необхідно доповнити заходами щодо адаптації до зміни клімату із врахуванням Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р та Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики».	Враховано	В проєкт Програми додано заходи, які спрямовані на реалізацію державної політики у сфері зміни клімату
4	Управління охорони здоров'я Чернігівської облдержадмініс- трації	-	В розділі 1 «Аналіз економічного і соціального розвитку за 2024р» частина Житлово-комунальне господарство в переліку населених пунктів з водопровідною мережею відсутнє с.Заріччя, де є діючий сільський водогін, а в с.Тихоновичі та с.Займище з того ж переліку водогони не діючі	Враховано	Виправлено перелік сільських населених пунктів, в яких надаються послуги централізованого водопостачання
ДО ЗВІТУ ПРО CEO					
	Міністерство охорони здоров'я України	Звіт про CEO	<i>Зауваження та пропозиції відсутні</i>	-	--
	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України		Врахувати наявність низки нормативно-правових документів згідно переліку.	Враховано	Наявний перелік зазначених нормативно-правових документів переглянуто та доповнено (розділ «Передмова»)
3.			У Звіті потрібно додатково опрацювати наведення повної та взаємоузгодженої між окремими розділами інформації щодо визначення,	Враховано	Враховано всі складові довкілля відповідно до статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». У розділі 2 Звіту додана інформація щодо безпеки життєдіяльності

			опису та оцінювання наслідків для всіх передбачених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) складових довкілля - флори, фауни, біорізноманіття, надр, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо безпеки життєдіяльності населення, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини.		населення та стан здоров'я населення, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини.
4.			Розділ 5 Звіту потребує доопрацювання у частині переліку документів, якими встановлено на місцевому рівні зобов'язання щодо охорони довкілля, що у тому числі пов'язані із запобігання негативному впливу на здоров'я населення, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки Проєкту.	Враховано	Розділ V звіту з CEO доповнено в частині переліку документів, якими встановлено на регіональному рівні зобов'язання щодо охорони довкілля, у тому числі пов'язані з запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки проєкту.
5.			Рекомендуємо розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля визначений Законом.	Враховано	
6.			У розділі 8 Звіту розглянуто лише нульову альтернативу, а альтернатива «Стримано-оптимістичний сценарій розвитку», що передбачає затвердження Проєкту не може вважатися виправданою альтернативою.	Враховано	У розділі 8 Звіту розглянуто три альтернативи. Обґрунтовано вибір альтернативи 2 «Прийняття проєкту Програми із виконанням передбачених заходів та врахуванням пропозицій і зауважень до Програми від громадськості та органів виконавчої влади»
7.			Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету	Враховано	Інформація звіту IX викладена у відповідності до п. 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272

			Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.		
3.	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації	Звіт про CEO	Розділ 2 Звіту потребує доповнення інформацією про характеристику всіх складових довкілля, визначених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Зазначено інформації щодо наявності пунктів дослідження стану довкілля, але результати досліджень не наведено.	Враховано	Додано в розділ 2 Звіту інформацію «Кліматичні умови», «Матеріальні активи», «Об'єкти культурної спадщини». Додано інформацію про лабораторні дослідження якості питної води та поверхневих вод
			У Проєкті та Звіті необхідно узгодити інформацію щодо управління відходами на території громади, а саме про роздільний збір відходів, наявність та експлуатацію паспортизованих місць видалення відходів; доповнити заходами щодо управління відходами. У Проєкті та Звіті наведено суперечливу інформацію щодо місця видалення відходів у громаді. Зазначений «Полігон твердих побутових відходів» у громаді не обліковується.	Враховано	Додані заходи щодо зменшення сміття, що потрапляють на полігон, необхідність компостування органічних відходів, повторного використання речей та інше, поступового переходу до роздільного збирання ТПВ. Інформація приведена у відповідність до визначення зазначеного MBV Реєстром місць видалення відходів Чернігівської області (розділ II звіту з CEO). В громаді експлуатується 36 паспортизованих сміттєзвалищ.
			У Звіті вказано, що «...негативно впливають покинуті та незатамповані свердловини та колодязі...», але інформація про їх наявність на території громади відсутня.	Враховано	В громаді відсутні незатамповані свердловини та колодязі
			Звертаємо увагу, що такі терміни як: «розширення утилізації відходів», «санация водних об'єктів», «санация антропогенно змінених екосистем», «очищення прибережних територій» необхідно змінити відповідно до термінології екологічного законодавства.	Враховано	Виправлено терміни, замінивши їх згідно екологічного законодавства на «управління відходами», «поліпшення технічного стану та благоустрою водних об'єктів», «відновлення антропогенно змінених екосистем»
			У розділі 7 Звіту не зазначено про відповідні заходи, які заплановано вжити стосовно наслідків від реалізації Проєкту для територій природно-заповідного фонду.	Враховано	Розділ VII звіту з CEO містить низку додаткових заходів, які спрямовані на гарантування збереження природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи (з зазначенням відповідного посилання)

			Проект та відповідно Звіт необхідно доповнити заходами щодо адаптації до зміни клімату із врахуванням Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р та Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики».	Враховано	Розділ VII звіту з CEO містить низку додаткових заходів, які спрямовані на реалізацію державної політики у сфері зміни клімату
			Розділ 9 Звіту необхідно привести у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.	Враховано	Інформація розділу 9 Звіту викладена у відповідності до п. 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272
			У розділі 9 Звіту Департамент рекомендує виражати екологічні індикатори для моніторингу виконання програми у відсотковому співвідношенні до загального показника (наприклад, загальної площі громади, загальної чисельності населення громади тощо) та/або у формі приросту або зменшення у порівнянні з попереднім періодом.	Враховано	Екологічні індикатори для моніторингу виконання проєкту змінено – збільшено кількість індикаторів із відсотковим співвідношенням до загального показника, а також у формі приросту/зменшення у порівнянні з попереднім роком (розділ IX звіту CEO)
4.	Управління охорони здоров'я Чернігівської облдержадміністрації	-	Додати до переліку індикаторів моніторингу виконання Програми демографічні показники та рівні інфекційної та неінфекційної захворюваності	Враховано	Додано індикатори: -приріст/зменшення чисельності населення громади порівняно з попереднім роком -чисельність народжених -чисельність померлих -кількість випадків інфекційної захворюваності на 10тис.населення -кількість випадків неінфекційної захворюваності на 10 тис.населення
			У звіті про CEO відсутні вихідні дані щодо лабораторних досліджень якості питної води та поверхневих вод	Враховано	Доопрацьовано розділ II Звіту, додавши інформацію про лабораторні дослідження якості питної води та поверхневих вод

Сновський міський голова

Олександр МЕДВЕДЬОВ

Обґрунтування обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Аналіз та оцінка соціально-економічної, демографічної, екологічної ситуації в громаді, дає змогу припустити, що проводитимуться заходи із збереження поточного стану довкілля. Під час проведення СЕО здійснено оцінку факторів ризику та потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку громади та підвищення якості життя населення.

Підготовлений проєкт Програми в цілому враховує принципи екологічної збалансованості (сталого розвитку) громади та зорієнтований на зниження антропогенного впливу на довкілля. У структурі Програми є пріоритетний напрямок «Безпечна, адаптована до змін клімату громада».

В Пріоритеті 4. «Безпечна, адаптована до змін клімату громада» заходи «4.3: Адаптація до змін клімату та відновлення водних об'єктів» найбільш комплексно підходять до зазначеного питання та містять найбільшу кількість завдань, що спрямовані на захист довкілля та заходи з адаптації до змін клімату. Досягнення завдань передбачає провадження діяльності, що спрямована одночасно як на мінімізацію негативних впливів, так і використання нових можливостей, що відкриваються у зв'язку з кліматичними змінами. А це означає відновлення антропогенно змінених територій громади, її водних об'єктів, збільшення зелених насаджень у населених пунктах, стимулювання населення до відмови від спалювання органічних відходів та боротьби з карантинними рослинами. Даний пріоритет містить три завдання: «Відновити антропогенно змінені екосистеми», «Стимулювання мешканців громади до відмови від спалювання органічних відходів та до боротьби з карантинними рослинами», «Створити міні-паркові зони на території громади з елементами ландшафтного дизайну та збільшити території зелених насаджень».

У цьому ж пріоритеті є заходи «4.2. Запровадження енергозберігаючих технологій та відновлювальних джерел енергії». Мета їх – зменшення витрат із енергоспоживання, насамперед, серед комунальних підприємств, установ та організацій міської ради, насамперед, за допомогою термосанації приміщень, встановлення більш технологічного обладнання для їхнього опалення. Зменшення викидів до атмосфери також позитивно вплине на стан повітря на теренах громади, отже – її комфорт. Складова цілі – промоція використання відновлювальних джерел енергії, що передбачає реалізацію кількох різнопланових проєктів (сонячні електростанції на дахах будинків бюджетних установ, теплові помпи, інше), а також розробку та запровадження механізмів щодо залучення населення й суб'єктів підприємницької діяльності до впровадження енергоефективних заходів. Це передбачає реалізацію кількох пілотних проєктів, а також розробку та запровадження механізмів щодо залучення населення й суб'єктів підприємницької діяльності до впровадження енергоефективних заходів. Для забезпечення комплексного та довгострокового підходу пріоритет передбачає розробку Плану дій сталого енергетичного розвитку громади та клімату. Названа ціль містить три завдання: «Розробити та запровадити План дій сталого енергетичного розвитку громади та клімату Сновської громади», «Запровадити локальну генерацію та використання відновлювальних джерел енергії», «Здійснити термосанацію приміщень установ бюджетної сфери міської комунальної власності».

Мета пріоритету 4.1. «Створення безпечних умов для життєдіяльності в громаді» – створення на локальному рівні умов, які б гарантували мешканцям та мешканкам громади рівень безпеки достатній для їхнього проживання на території громади. Постановка пріоритету спирається на розуміння, що безпека за умов війни – першочергове завдання для усіх суб'єктів (державних, комунальних, приватних, громадських), які діють в громаді, у тому числі – самих мешканців. Тобто – це комплексне питання. Інструменти для реалізації пріоритету – це спорудження укриттів та інших захисних споруд.

Пріоритет 3. «Приваблива до життя громада з якісними та доступними послугами» включає завдання: 3.1. «Покращення стану доріг та вулиць, супутньої інфраструктури, доступність населених пунктів громади», що дозволить покращити можливості для мобільності мешканців та мешканок громади між її населеними пунктами, а також сполучення з іншими територіями. Реалізовуватиметься вона, насамперед, за допомогою покращення якості доріг місцевого значення, що необхідно аби скоротити час у дорозі між населеними пунктами громади. З огляду на велику площу Сновської громади та малу щільність населення зазначена обставина – вирішальна для вчасного надання більшості послуг, починаючи з освітніх, також важлива з точки зору витрат бізнесу, отже – його поширення, формування цін товарів та послуг.

Завдання «Модернізувати систему централізованого водопостачання» та «Реконструювати очисні споруди» концентруються на питаннях інженерної інфраструктури. Тому їх реалізація безпосередньо впливає на стан навколишнього природного середовища. Мета завдань – надати мешканцям громади доступ до послуг із постачання якісної питної води та зменшити навантаження на природне середовище за допомогою розширення мережі водовідведення та покращення якості очистки стічних вод.

Завдання 3.2. Ефективна організація надання послуг поводження з ТПВ спрямоване на поліпшення стану благоустрою населених пунктів, охорони навколишнього природного середовища, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення.

В пріоритеті «2. Стійка відкрита до новітніх тенденцій технологічна економіка» також йдеться про дії, що впливатимуть на довкілля. Зокрема, «2.2. Планування просторового розвитку території та просування інвестиційної привабливості громади» спрямована на розробку документації з просторового планування громади, отже – йдеться про зонування її території, в тому числі з врахуванням об'єктів ПЗФ, наявності територій Смарагдової мережі.

Позитивний вплив на стан здоров'я населення матиме реалізація завдань «1.3. Доступні якісні послуги з охорони здоров'я та реабілітації», що належить до пріоритету 1. «Згуртована спільнота динамічного розвитку людського капіталу». Серед запропонованих потенційних сфер реалізації проєктів – модернізація матеріально-технічної бази охорони здоров'я та масового спорту, просування серед мешканців та мешканок громади моди на здоровий спосіб життя

В Програмі враховано принципи, пріоритети, стратегічні, операційні цілі та завдання оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації, Стратегії розвитку Сновської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2024-2027 роки та достатньо добре узгоджуються з національними стратегічними екологічними цілями. Заходи Програми відповідають стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади державної екологічної політики України на період до 2030 року», Стратегією формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, іншими нормативно-правовими актами.

Основними екологічними проблемами громади є забруднення атмосферного повітря, водних об'єктів, застарілі системи каналізації та очисні споруди, незадовільний стан доріг. Реалізація Програми з великою долею вірогідності не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення. Ймовірність того, що реалізація призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Реалізація багатьох основних завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в громаді.

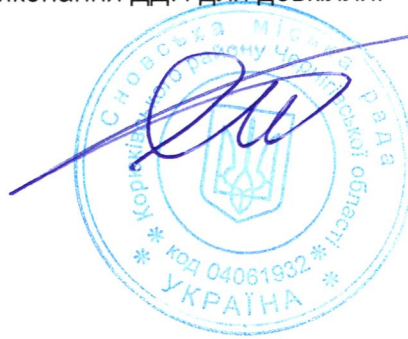
А отже Програма спрямована на екологічно збалансований розвиток і тому не потребує альтернативних цілей та пріоритетів, а також альтернативних варіантів розвитку.

Підсумовуючи усі отримані від органів влади зауваження і пропозиції, приймаємо запропонований проєкт ДДП до затвердження серед інших альтернатив.

За результатами консультацій з органами влади у процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії та Плану заходів з її реалізації вирішено:

1. Врахувати в Програмі економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2025 рік, звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій з органами влади, проведених згідно із статтями 12 та 13 цього Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».
2. Підготувати та подати проєкт рішення міської ради про затвердження Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2025 рік на затвердження міській раді.
3. Протягом п'яти робочих днів з дня затвердження рішення розмістити на офіційному сайті Сновської міської ради та внести до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (ДДП) – Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2025 рік, рішення про затвердження ДДП та заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довілля.

Сновський міський голова

Олександр МЕДВЕДЬОВ